

Gäller för: Intensivvårdsavdelning Kungälv

Giltig från: 2025-04-30

Innehållsansvar: Anna Berg Olofsson, (annol140), Ivasjuksköterska

Giltig till: 2027-04-30

Godkänd av: Christina Bergqvist Grivans, (chrgr6), Överläkare

Kateterisering och sköljning av urinblåsa

Ändringar sedan föregående version

Inga ändringar.

Syfte

Undvika urinretention. På ett säkert och enhetligt sätt utföra kateterisering och sköljning av urinblåsa.

Bakgrund

Enligt Socialstyrelsen finns särskilda krav på kompetens för personal som hanterar medicintekniska produkter, men inga särskilda regler för vem som får sätta urinkateter utan verksamhetschefen eller den arbetsledande chefen fördelar arbetsuppgiften.[1]

Formell kompetens för kateterisering av urinblåsa har sjukvårdspersonal med legitimation.[2]

Formell kompetens kan även förvärfvas genom särskild kurs inom yrket. Delegation av medicinsk arbetsuppgift görs då formell kompetens saknas men reell kompetens för arbetsuppgiften finns. Reell kompetens utvecklas genom erfarenhet i praktisk yrkesverksamhet eller genom fortbildning. [3]

Arbetsbeskrivning

Kateterisering av urinblåsa får utföras av undersköterska som har fått enskild utbildning om tillvägagångssätt och risker. Uppföljning av kännedom om denna rutin görs i samband med utvecklingssamtal med närmaste chef.

Helsilikon-KAD används på avdelningen, finns i grovlek Ch 12, 14, 16 resp 18. Överväg tempkateter till IVA-patienter med förväntat täta temperaturkontroller, finns i grovlek 12 och 14.

Akutlåda för KAD finns.

Katetern behålls steril vid införandet vilket kan åstadkommas genom att använda steril handske, sterilt instrument eller genom att mata in katetern med hjälp av dess innerförpackning. Ett aseptiskt arbetssätt tillämpas, det vill säga att produktens renhetsgrad bevaras. Sterilpackat kateteriserings-

set används.

Kateterisering av urinblåsa – följ vårdhandboken - [Kateterisering av urinblåsa \(KAD, kvinna](#) respektive [KAD, man](#)) för detaljerad beskrivning av Förberedelser, Tillvägagångssätt respektive Fixering av kateter och urinuppsamlingspåse.

Intermittent kateterisering – följ vårdhandboken - [Kateterisering av urinblåsa/Enstaka och intermittent](#) Fyll hydrofil kateter med sterilt vatten alternativt natriumklorid.

Riktmärke för tappning: 500 ml i urinblåsan. Se vårdhandboken

[Blåsövervakning vid sjukhusvård](#)

Vid dagkirurgisk operation se rutin: [UVA - Blåsövervakning i samband med dagkirurgisk operation](#)

Blåssköljning – följ vårdhandboken - [Kateterisering av urinblåsa/Blåsträning, blåssköljning och instillation](#)

Steril natriumklorid används.

Dokumentation

I journal skall typ av KAD, storlek, vilken sorts kuffvätska som använts och mängden dokumenteras.

Datummärk uribag och eventuell timdiuresbehållare. Byts 1 gång/vecka.

Första byte av silikon-KAD bör ske efter 4–6 veckor, därefter individuell bedömning men inte längre intervall än 12 veckor.

KAD vid dialys (CRRT - Continous Renal Replacement Therapy)

Tappning av oligurisk IVA-patient med pågående CRRT, rekommenderas vid blåsfyllnad ≥ 400 ml.

Se rutin: [CRRT dialysstart Prismaflex med citrat](#)

[CRRT dialysstart PrisMax med citrat](#)

[CRRT dialysstart Prismaflex med Heparin](#)

[CRRT dialysstart PrisMax med Heparin](#)

Urinodling

Provtagningsanvisningar; se [Urin, standardodling och utökad odling](#) - Klinisk mikrobiologi, SU.

Källförteckning

1. Socialstyrelsen. Vem får sätta urinkateter? [Internet]. Stockholm: Socialstyrelsen; 2021. [citerad 2023-06-01]. Hämtad från: <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/regler-och-riktlinjer/vem-far-gora-vad/urinkateter/>
2. Thulin H, Strålöga L. Kateterisering av urinblåsa – Översikt. [Internet]. 2022. [citerad 2023-06-01]. Hämtad från: <https://www.vardhandboken.se/katetrar-sonder-och-dran/kateterisering-av-urinblasa/oversikt/>
3. Socialstyrelsen. Delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård och tandvård, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, SOSFS 1997:14. [Internet]. Stockholm: Socialstyrelsen; 2020 [uppdaterad 2020-07-28; citerad 2023-06-01]. Hämtad från: <https://patientsakerhet.socialstyrelsen.se/lagar-och-foreskrifter/foreskrifter-och-handbocker/sosfs-199714/>

Barium id: 31 275

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Intensivvårdsavdelning Kungälv

Innehållsansvar: Anna Berg Olofsson, (annol140),
Ivasjuksköterska

Godkänd av: Christina Bergqvist Grivans, (chrgr6), Överläkare

Dokument-ID: SV9761-782711715-180

Version: 5.0

Giltig från: 2025-04-30

Giltig till: 2027-04-30